

Landstand in oktober '41 door Seyss-Inquart opgericht en onder 'Boerenleider' E. J. Roskam geplaatst werd, werden alle boeren, tuinders en vissers geacht er deel van uit te maken, met hun gezinnen nog wel. De Katholieke Nederlandse Boeren- en Tuindersbond (de KNBTB) stond toen al onder het commissariaat van een corrupte kleine zakenman, ex-administrateur van het Nederlands Agrarisch Front (een mantelorganisatie van de NSB), O. F. J. Damave; de Christelijke Boeren- en Tuindersbond, het Koninklijk Nederlands Landbouwwcomité en de provinciale Maatschappijen van Landbouw werden ontbonden – de nationaal-socialistische opbouw in de agrarische sector werd geheel aan de Landstand toevertrouwd. Seyss-Inquart en Schmidt hadden er goede verwachtingen van, en vooral ook Rauter: jegens deze had Roskam, vooraanstaand lid van de NSB, zich 'Grootgermaans' uitgelaten.

Een imposante organisatie werd op papier ontworpen: het gehele platteland moest met een net van 'dorpsboerenleiders' en 'buurtboerenraden' overdekt worden. Die kwamen onder 'provinciale boerenleiders' te staan en die leiders op hun beurt weer onder het hoofdbureau van de Landstand dat in ettelijke hoofdafdelingen verdeeld werd. Tot leiding geven aan die organisatorische opbouw was Roskam incapabel; hij liet het aan de 'hoofd-staffeleider' over: Damave, en diens erkentelijkheid uitte zich in het feit dat hij uit de nu door hem beheerde fondsen van de KNBTB Roskam een bedrag schonk van f 50 000 waarmee deze bij enkele familieleden een oude schuld kon aanzuiveren die uit het vooroorlogse faillissement van zijn bakkerij voortgevloeid was. Het is mogelijk dat dit douceurtje aan Roskam uitbetaald werd met goedvinden van het hoofd van de *Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft* van Fischböcks *Generalkommissariat*, Graf Grote, maar deze verleende stellig geen machtiging voor Damave's verdere financiële kapriolen. Damave had als hoofdstaffeleider de beschikking gekregen over de fondsen die bij de opgeheven vroegere landbouw-organisaties in beslag genomen waren: meer dan f 1,5 mln. Daarvan eigende hij zich minstens f 100 000 toe. Hij richtte voorts samen met Roskam, beiden als particulieren optredend, een uitgeverij, een reclame-adviesbureau en een drukkerij op – drie firma's die met lucratieve opdrachten van de Landstand volgestopt werden; voorts stak hij een deel van de gelden die hij als commissaris van de KNBTB beheren moest, in de drukkerij van *De Residentiebode* – daarvoor streek hij een flinke vergoeding op. Een en ander combineerde hij met zwarte handel en transacties in 'Jodenpanden'. Grote kapitalen vloeiden hem toe; al kort na de oprichting van de Landstand was hij in de gelegenheid, zijn vrouw en kinderen permanent hun intrek te laten nemen in het luxueuze hotel 'Bad Boekelo'.